

๑. องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เรื่องการทำงานร่วมกับเกษตรกร

เจ้าของความรู้ชื่อ น.ส.วรุช สุวไตรรัตนา ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วัน/เดือน/ปีที่บันทึกความรู้ ๑ / พ.ค./ ๕๗

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ (ขององค์ความรู้)	ข้อเสนอแนะ/เอกสารอ้างอิง /คู่มือต่างๆ
<p>๑..กระบวนการและวิธีการในการทำงานร่วมกับเกษตรกรรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้เยี่ยมเยียนเกษตรกรตามบ้าน โดยพบปะและขึ้นบ้านทุกหลังคาเรือน ด้านการเรียนรู้ให้เกษตรกรเสนอชื่อเกษตรกรตัวอย่างที่สามารถให้ความรู้แก่เกษตรกรคนอื่นได้ เพื่อนำมาคัดเลือกเป็นเกษตรกรผู้นำ โดยใช้หลักเกษตรกรผู้นำ ๑ คน ดูแลเกษตรกรให้ได้ ๑๐ คน และต่อมาให้เกษตรกรผู้นำได้คัดเลือกเกษตรกรผู้นำ ๑ คน เพื่อมาเป็นเกษตรกรหมู่บ้าน ซึ่งเกษตรกรหมู่บ้านจะได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมการเป็นเกษตรกรหมู่บ้านและเกษตรกรผู้นำ ในเรื่องการทำเกษตร และให้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้เกษตรกรคนอื่นๆได้รับทราบ ตลอดจนรับฟังปัญหาของเกษตรกรและร่วมแก้ปัญหา ซึ่งหากแก้ไขไม่ได้ให้มาพบเจ้าหน้าที่ในวันนัดหมาย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว และหากเจ้าหน้าที่ไม่สามารถแก้ไขได้ก็จะได้นำปัญหาเข้าที่ประชุมร่วมกันของเจ้าหน้าที่ เพื่อหาทางแก้ปัญหาและเมื่อได้ข้อแก้ไขก็จะนำมาแจ้งกับเกษตรกรต่อไป ทั้งนี้หากในแต่ละครั้งหากไม่มีปัญหาข้อสงสัย เจ้าหน้าที่จะอดเยี่ยมเยียนเกษตรกรตามบ้าน รวมถึงเข้าไปหาเกษตรกรในเรื่องสวนไร่นา เพื่อส่งเสริม แก้ไขปัญหาการเกษตรต่อไป - มีการจัดทำแปลงสาธิต ของพืชแต่ละชนิดที่มีในตำบลนั้นๆ อันได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น โดยให้เกษตรกรได้ปลูกเป็นแถวเป็นแนว เพื่อใช้ในการดูแล จัดการ และเป็นระเบียบ เก็บเกี่ยวได้ง่าย <p>๒. กระบวนการและวิธีการในการทำงานร่วมกับกลุ่ม องค์กร หรือสถาบันเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้รูปแบบการจัดตั้งกลุ่มสถาบันเกษตรกร (๓ก) อันได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ๑) กลุ่มเกษตรกร โดยกำหนดเกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรที่มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกันมาจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรกับทางสำนักงานเกษตรอำเภอ จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่ออกติดตามและถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มที่มีความสนใจ โดยสำหรับเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการรายงานให้กับจังหวัดทราบต่อไป ๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นการรวมตัวกันของแม่บ้านเกษตรกร และได้มาขอจดทะเบียนกับสำนักงานโดยมีเจ้าหน้าที่เคหกิจพร้อมเจ้าหน้าที่ตำบลร่วมงานและรับผิดชอบทำงานร่วมกัน โดยจะถ่ายทอดความรู้ตามที่กลุ่มสนใจ อยากรู้ ในด้านเคหกิจเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การผลิตเครื่องอุปโภค บริโภค วัสดุในครัวเรือนและอาจจัดจำหน่ายบ้าง ๓) กลุ่มยุวมเกษตรกร เป็นการรวมตัวกันของผู้เป็นลูกของเกษตรกร ซึ่งไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว และมาดำเนินการขอจดทะเบียนกับเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตำบลและเคหกิจเกษตรประสานงานร่วมกันในการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่กลุ่มที่สนใจในการทำเกษตร เช่น การปลูกผัก การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ เป็นต้น 	
<p>ผู้บันทึกความรู้ ชื่อ-สกุล....นายวิรัตน์ แป้นถนอม.....ตำแหน่ง....นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ... สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ติดต่อได้ที่ ....สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.....โทร ๐๕๖-๖๓๑๗๘๘</p>	

๒. องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เรื่องการจัดการ ข้อมูลและสารสนเทศ

วัน/เดือน/ปีที่บันทึกความรู้ ๑ / พ.ค./ ๕๗

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ (ขององค์ความรู้)	ข้อแนะนำ/เอกสารอ้างอิง /คู่มือต่างๆ
<p>๑. องค์ความรู้ที่จัดเก็บจากการจัดการฐานข้อมูลรายงานการปลูกพืชรายเดือน (รต.,รอ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรายงานข้อมูลส่วนใหญ่จะประเมินพื้นที่จากการไปราชการในพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกอะไรบ้าง คาดคะเนประมาณการว่าเท่าไร แล้วรายงานให้อำเภอรอบ เพื่ออำเภอก็ได้รวบรวมข้อมูลรายงานจังหวัดต่อไป ซึ่งในปัจจุบันไม่สามารถปฏิบัติแบบเดิมได้ เนื่องจากมีการเพาะปลูกทั้งปี มีข้าวอายุสั้น มีการปลูกหลากหลาย และมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี <p>๒. องค์ความรู้ที่จัดเก็บจากการจัดการฐานข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสถาบันเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดเก็บข้อมูลของกลุ่มรายงานตามความก้าวหน้า และตามลักษณะกิจกรรม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑) กลุ่มยุวเกษตรกร จะมีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การปลูกผัก การเลี้ยงไก่ การเพาะเห็ด การทำปุ๋ย การถนอมและแปรรูปอาหาร เป็นต้น ๒) ด้านกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเน้นที่เป็นกิจกรรมแปรรูป การถนอมอาหาร และการผลิตเครื่องอุปโภคเป็นหลัก ๓) กลุ่มเกษตรกร จะเน้นการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร และข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม <p>๓. องค์ความรู้ที่จัดเก็บจากการจัดการฐานข้อมูลรายงานภัยธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเกิดภัยธรรมชาติขึ้น เจ้าหน้าที่จะออกสำรวจพื้นที่ร่วมกับเกษตรกรหมู่บ้านนั้นๆ หรืออาจเป็นเกษตรกรผู้นำ พร้อมผู้ใหญ่บ้าน เพื่อทำการประเมินพื้นที่เสียหายและรายงานต่ออำเภอต่อไป - ด้านการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติเสียหาย มีการแจ้งข่าวให้เข้าแจ้งกับผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ อาจจะเป็นเกษตรกรหมู่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่พื้นที่นั้นๆ - ด้านเจ้าหน้าที่จะทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับเกษตรกรหมู่บ้าน หรือเกษตรกรผู้นำ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ที่เกษตรกรแจ้งความเสียหาย ตามบัญชีรายชื่อ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป 	
<p>ผู้บันทึกความรู้ ชื่อ-สกุล....นายวิรัตน์ แป้นถนอม.....ตำแหน่ง....นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ... สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ติดต่อได้ที่ ....สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.....โทร ๐๕๖-๖๓๑๗๘๙</p>	

๓. องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

วัน/เดือน/ปีที่บันทึกความรู้ ๑ / พ.ค./ ๕๗

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ (ขององค์ความรู้)	ข้อเสนอแนะ/เอกสารอ้างอิง /คู่มือต่างๆ
<p>๑..การประเมินความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากในอดีตสมัยก่อน ข้อมูลข่าวสารและสื่อหายาก จึงมีความจำเป็นมากหากมีสื่อก็จะหาช่องทางเผยแพร่ให้ดีที่สุด เพราะถือว่าจำเป็นและน่าเชื่อถือ - การเผยแพร่และข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จะเป็นข่าวสารตามชนิดพืชที่มีอยู่ในตำบลและเกษตรกรมีความสนใจที่จะรับทราบข่าวสารหรือข้อมูล <p>๒. การจัดการข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.) พิจารณาตามชนิดพืชที่ปลูกในตำบล เพื่อไม่ให้สับสนเปลือง และตรงตามเหตุการณ์ ๒) ตามความสนใจของเกษตรกร เพราะจะได้คุ้มค่าและตรงตามความต้องการของเกษตรกร <p>๓. รูปแบบของข้อมูลข่าวสาร</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ เพราะระบบไฟฟ้าอาจไม่ทั่วถึง อุปกรณ์ต่างๆมีน้อย ๒) ช่องทางจากราชการสู่เกษตรกร หรือผู้นำเกษตรกร ผู้นำชุมชนจะเป็นจดหมายข่าว <p>๔. ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ใช้การติดประกาศตามศาลาเกษตร ร้านค้า จุดนัดพบ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน กำนัน บ้านเกษตรกรหมู่บ้าน เกษตรกรผู้นำ ๒) ประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวในจุดพื้นที่ ชุมชนที่มีเทคโนโลยีหอกระจายข่าว ๓) ประชุมชี้แจง แจ้งข่าวสารโดยตรงในที่ประชุม แจ้งข่าวรายบุคคลและรายกลุ่ม ตามจุดนัดพบหรือจากการพบปะเยี่ยมเยียน 	
<p>ผู้บันทึกความรู้ ชื่อ-สกุล....นายวิรัตน์ แป้นถนอม.....ตำแหน่ง....นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ... สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ติดต่อได้ที่ ....สำนักงานเกษตรอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.....โทร ๐๕๖-๖๓๑๗๘๙</p>	